INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 86

Portefeuille:	: Stedelijke Ontwikkeling &Cultuur
Programma:	: 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	: 8.1 Ruimtelijke ordening
Datum	16 maart 2021

Onderwerp:

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:

- De financiële aspecten rond de voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet;
- De betekenis van Participatie in de Omgevingswet;
- De betekenis van regionale samenwerking in de Omgevingswet;
- De voortgang en planning van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Lelystad.

Inleiding

De gemeenteraad is in december 2020 door middel van een informatienota geïnformeerd over de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de hierboven genoemde onderwerpen. In de bijlage vindt u informatie over de voortgang en planning van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Lelystad waaronder de pilot Omgevingsplan (Boswijk). De planning voor het programma is ook als aparte bijlage toegevoegd.
U ontvangt dit jaar elk kwartaal een informatienota met de actuele stand van zaken.

Kernboodschap

1. Financiën: de budgetten voor implementatie voor 2021 zijn toereikend. De onderzoeken van de Rijksoverheid die nodig zijn om zicht te krijgen op de structurele financiële effecten van de Omgevingswet worden in maart/april 2021 afgerond. In de Kadernota worden voorstellen aan u voorgelegd die gaan over de gevolgen van inwerkingtreding van Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor leges en formatie;
2. Participatie in de Omgevingswet betekent dat de inwoners, bedrijven en instellingen betrokken zijn bij en kennis hebben kunnen nemen van initiatieven of aangevraagde vergunningen. Participatie volgens de Omgevingswet betekent niet dat er draagvlak bij inwoners, bedrijven en instellingen is voor ingrijpende besluiten. Participatie is volgens de Omgevingswet ook niet voor elk initiatief nodig;
3. Regionale samenwerking in de Omgevingswet is nodig met het oog op de integrale benadering voor complexe initiatieven en de korte behandeltermijn van aanvragen en voor het proces van vergunningverlening;

4. Proces: de voorbereidingen voor de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Lelystad verlopen volgens planning. Dat betekent dat we naar verwachting op 1 januari 2022 over de vereiste regelgeving beschikken, de software beschikbaar en werkend is en de communicatie over de Omgevingswet met inwoners en bedrijven is opgestart.

Toelichting op de kernboodschap
Hierna vindt u een toelichting op de kernboodschap.

Ad 1. Financiën
a. Invoeringskosten en structurele baten
De financiële effecten van de stelselherziening die de Omgevingswet is, worden op dit moment uitgebreid onderzocht door de Rijksoverheid. Uitgangspunt hierbij is dat partijen in financiële zin niet beter hoeven te worden van de invoering van de stelselherziening, maar dat ze er ook niet op achteruit willen gaan. De verwachting is dat de resultaten van deze onderzoeken in maart/april 2021 bekend worden.
Door onafhankelijke onderzoekers wordt gewerkt aan diverse deelonderzoeken waarin de effecten van invoering van de Omgevingswet in kaart worden gebracht. De kosten en baten in het integraal financieel beeld zijn ramingen en schattingen met bijbehorende onzekerheden. Het is een soort voorbeschouwing.

De daadwerkelijke kosten en baten zullen na inwerkingtreding en bij de verdere ontwikkeling van het stelsel duidelijk worden. Dit financieel beeld is het startpunt voor een financiële monitor. Een financiële evaluatie vindt vervolgens plaats in 2022 (waarbij de nadruk op de invoeringskosten voor medeoverheden ligt), in 2023 en 2027. De minister heeft aangegeven dat als blijkt dat er onvoldoende balans is tussen de invoeringskosten en de structurele baten, er met de medeoverheden gezocht wordt naar een oplossing.
Onzeker is of de implementatie van de Omgevingswet tot extra gemeentelijke kosten zal leiden. Indien dat het geval is, zal het college zich nader beraden en een daartoe strekkend voorstel voorleggen.

Voor de voorbereidingen voor de implementatie van de Omgevingswet is er in 2021 voldoende budget. De enige uitzondering is dat voor aanschaf van een nieuw systeem voor Vergunning, Toezicht en Handhaving extra budget nodig is. Hiervoor vindt u een voorstel in de Kadernota.
Als de Omgevingswet niet op 1 januari 2022 in werking treedt maar op een latere datum dan moet gekeken worden hoe het beschikbare budget ingezet kan worden en of het budget toereikend is.

b. Leges en formatie
In de Kadernota worden voorstellen aan u voorgelegd die gaan over de gevolgen voor de leges en formatie die inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging met zich brengt.

Vaststaat dat als de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging niet op 1 januari 2022 in werking treden maar op een latere datum dit voor leges en formatie voor de gemeente Lelystad geen gevolgen heeft.

Ad 2. Participatie
De Omgevingswet betekent voor gemeentelijke organisaties een andere manier van werken en denken. De Omgevingswet wil daarmee bijdragen aan het herstel van vertrouwen van de burger in de overheid en tussen overheden onderling. Dat doet de Omgevingswet onder andere door het faciliteren van publieksparticipatie.

In de wet is opgenomen dat participatie moet, maar niet hoe. Op grond van de Gemeentewet beschikken gemeenten vaak over een eigen participatieverordening of -kader, waarin is aangegeven hoe de omgeving wordt betrokken bij besluitvorming over plannen, hoe zij daarvan op de hoogte wordt gesteld en op welke manier dit proces wordt verantwoord. In de Lelystadse concept participatievisie worden handreikingen gegeven voor de organisatie en voor inwoners en initiatiefnemers over de manier waarop participatie plaatsvindt.
Ook de Algemene wet bestuursrecht kent verplichtingen als het gaat om het meewegen van de belangen van belanghebbenden bij besluitvorming. In deze wet gaat het om zienswijzen, bezwaar en

beroep. De formele procedures (inspraak, beroep en bezwaar) worden dus niet vervangen door participatie. De formele procedures en participatie versterken elkaar en vullen elkaar aan.
In de Omgevingswet staat dat “een ieder” moet kunnen reageren op en meedenken over plannen. Het gaat bij de Omgevingswet dus niet alleen om direct belanghebbenden.

Er zijn veel beelden en misverstanden rond participatie. Participatie is geen synoniem voor draagvlak. Belangen en uitgangsposities van betrokkenen kunnen verschillend zijn. Naar elkaar luisteren betekent nog niet dat er een voor iedereen wenselijke en gedragen oplossing komt. Uiteindelijk moeten alle argumenten en belangen worden afgewogen en zal er een besluit volgen. Daar gaat het om bij participatie.

Een ander misverstand is dat participatie verplicht is bij elk initiatief. Dat is niet altijd het geval. Wanneer initiatieven passen in de regels van het omgevingsplan kunnen ze gewoon doorgaan. Wel geldt ook voor een ‘passend’ initiatief dat moet worden aangegeven bij de aanvraag of er aan participatie is gedaan en zo ja, hoe. Door helder te beschrijven in de omgevingsvisie en vervolgens in het omgevingsplan wat wenselijk en mogelijk is, is het duidelijk welke activiteiten passen en welke niet.

Ad 3. Regionale samenwerking
Onder de Omgevingswet is het de bedoeling dat ook complexe initiatieven integraal worden benaderd en binnen een korte procedure behandeld worden. Dit betekent dat niet alleen de interne samenwerking moet worden verbeterd, maar ook de regionale samenwerking (andere overheden en ketenpartners zoals Brandweer en Omgevingsdienst).

Er is in Flevoland een platform opgericht waarin deze regionale samenwerking in de breedte vormgegeven wordt. Het uitgangspunt is sinds het begin geweest: samenwerken aan de implementatie van de Omgevingswet waar het meerwaarde heeft, anders ieder voor zich.

Als het gaat om het proces voor vergunningverlening en de omgevingstafel is het in hoge mate belangrijk dat die regionale samenwerking goed vormgegeven wordt en er goede werkafspraken worden gemaakt.
De deelprojectleider Omgevingsvergunning geeft leiding aan een regionale projectgroep om deze werkafspraken te maken. Die werkafspraken worden dit jaar te testen, als voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Daarnaast is het zonder meer zinvol om ook voor andere instrumenten (omgevingsplan, omgevingsvisie) samen op te trekken met collega’s van andere gemeenten om samen te leren hoe we beter, slimmer en efficiënter kunnen werken met de Omgevingswet in de hand.
Het is van belang dat alle organisaties in de regio het belang van deze samenwerking onderkennen en onderschrijven.

Ad 4. Proces
De voorbereidingen voor de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Lelystad verlopen volgens planning. Dat betekent dat we naar verwachting op 1 januari 2022 over de vereiste regelgeving beschikken, de software beschikbaar en werkend is en de communicatie over de Omgevingswet met inwoners en bedrijven is opgestart.

In de bijlagen vindt u:
a. De geactualiseerde stand van zaken voor de belangrijkste instrumenten en processen voor de implementatie van de Omgevingswet;
b. De planning voor dit programma.

Bijlage A: Stand van zaken voor de belangrijkste instrumenten en processen voor de implementatie van de Omgevingswet

De belangrijkste instrumenten en processen voor de implementatie van de Omgevingswet zijn:
a. Participatie.

b. Pilot Omgevingsplan, (Boswijk);
c. Omgevingsplan;
d. Digitaal Stelsel Omgevingswet;
e. Omgevingsvisie;
f. Omgevingsvergunning en Omgevingstafel;
g. Toezicht en Handhaving;
h. Communicatie.

Bij elk onderdeel wordt de planning weergegeven, de actuele stand van zaken genoemd en aangegeven of en welke risico's er zijn.

a. Participatie

Planning

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21
Participatie	Toetsen concept Participatievisie door raad Q4		Vaststellen Participatievisie door raad Q2			Aanwijzen gevallen verplichte participatie/vaststellen Participatieverordening door raad Q3		

Voortgang
De concept participatievisie is door het college op 2 maart vrij gegeven om te bespreken met de raad. Daarvoor is als eerste stap een gesprek voorzien met de werkgroep bestuurlijke vernieuwing van de raad medio maart. Daarna zullen de reguliere bespreking met raadssessies volgen. Daarbij gaat het enerzijds over de gemeenschappelijke visie van raad en college, zoals is afgesproken in het raadsprogramma, en anderzijds wordt inzicht gegeven in hoe deze visie is vertaald in handreikingen voor de organisatie en handreikingen voor.

Risico's
Er zijn geen risico's voor dit proces. Voor de Omgevingswet geldt dat de gemeente op 1 januari 2022 over Participatiebeleid conform de Omgevingswet moet beschikken. De verwachting is dat dit gerealiseerd wordt.

b. Pilot Omgevingsplan, (Boswijk)

Planning

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	okt-21	nov-21	dec-21
Pilot Omgevingsplan Boswijk			Met raad besproken keuzethema's in kader van Participatie voorleggen aan bewoners, gebruikers en belanghebbenden Q2			Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte naar college ivm vrijgeven Q4		
Pilot Omgevingsplan Boswijk			Nota van uitgangspunten ter vaststelling naar college en daarna ter kennisname naar raad Q2					

Voortgang
Naar aanleiding van de opgestelde (concept) Notitie over de inhoudelijke uitgangspunten van de pilot Omgevingsplan Boswijk is een aantal thema's gekozen die op 5 januari 2021 in een bespreking aan u zijn voorgelegd. Deze keuzethema's worden in Q1/Q2 2021 in het kader van participatie voorgelegd

aan bewoners, gebruikers en eventuele andere belanghebbenden. Voordat dit participatietraject van start gaat, worden de met bewoners, gebruikers en belanghebbenden te bespreken keuzethema's aan u voorgelegd. Het spreekt voor zich dat het participatieproces aansluit bij de participatievisie, zoals omschreven bij ad a.

De input van de begeleidingscommissie Omgevingswet en de externen wordt verwerkt in de Nota van Uitgangspunten pilot Omgevingsplan Boswijk. Deze Nota van Uitgangspunten wordt vastgesteld door het college en ter kennisname voorgelegd aan de raad. Vaststelling door het college is gepland voor Q2 2021, dit geldt eveneens voor het ter kennis brengen aan de raad.

Risico's
Het resultaat van de pilot Omgevingsplan Boswijk is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. De pilot Omgevingsplan Boswijk moet voor 1 januari 2022 door het college worden vrijgegeven en als ontwerp ter visie worden gelegd. Daarna zal het plan de gebruikelijke openbare procedure doorlopen waarna het in de loop van 2022 ter vaststelling aan u zal worden aangeboden.

Als het college het ontwerp van pilot Omgevingsplan Boswijkde niet voor 1 januari 2022 vrijgeeft dan kan het plan niet meer vastgesteld worden als bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Dan moet er een Omgevingsplan opgesteld worden conform de eisen van de Omgevingswet.
De opzet van een bestemmingsplan is anders dan dat van een omgevingsplan. Een omgevingsplan kent geen bestemmingen maar functies en activiteiten. De redactie van regels in een omgevingsplan is ook anders dan bij een bestemmingsplan. In een omgevingsplan moeten ook meer aspecten van de fysieke leefomgeving (o.a. gezondheid, duurzaamheid) worden meegenomen dan in een bestemmingsplan.

c. Omgevingsplan

Planning

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	jul-21 t/m dec-21
Omgevingsplan			Afronden PvA en ter vaststelling aanbieden aan college Q2			Raadsbesluit uitgangspunten Omgevingsplan en raadsbesluit afwijken (verzwaard adviesrecht, verplichte participatie) en delegatie Omgevingsplan Q3/Q4

Voortgang
Oorspronkelijk was het doel om het plan van aanpak (PvA) in het 4e kwartaal van 2020 af te ronden en ter vaststelling aan stuurgroep en college aan te bieden. Hierna zou de bespreking van ambitieniveau midden met u plaatsvinden.
Tijdens het proces werd duidelijk dat de bespreking met u over de invulling van ambitieniveau midden input zou opleveren. Deze input is nodig voor het formuleren van de uitgangspunten voor het omgevingsplan en voor de procedure voor het afwijken van het omgevingsplan zodra de Omgevingswet in werking treedt.

De bespreking van ambitieniveau midden heeft op 5 januari 2021 met u plaatsgevonden. Dit is gedaan met behulp van casussen en ervaringen uit de pilot Omgevingsplan Boswijk. De opgehaalde input wordt verwerkt in het plan van aanpak. De planning is om het plan van aanpak in Q2 ter vaststelling aan de stuurgroep aan te bieden.

Parallel aan de afronding van het PvA wordt, mede op basis van de raadsessie, gewerkt aan een raadvoorstel voor de (bestuurlijke) uitgangspunten voor de ontwikkeling van het omgevingsplan en aan een raadvoorstel voor het wijzigen en afwijken van het omgevingsplan (delegatiebevoegdheid, verzwaard adviesrecht en verplichte participatie). De raadsvoorstellen worden in routing gebracht voor besluitvorming uiterlijk Q4 2021 (voor inwerkingtreding van de Omgevingswet).

De gemeente moet op 1 januari 2029 een Omgevingsplan hebben. De procedures voor afwijking en wijzigen van het omgevingsplan moeten voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 zijn geregeld.

Risico's
Het omgevingsplan is een complex en veelomvattende project met veel deelprojecten die onderling samenhangen en waarin de wet veel keuzevrijheid laat. Onvoldoende sturing op de voortgang / bewaken van hoofdlijnen enerzijds, of juist onvoldoende afstemming met alle gerelateerde projecten anderzijds, zijn risico's in het proces.

Deze risico's zijn verder uitgewerkt en worden beheerst middels het PvA omgevingsplan. Een risico hierbij is onvoldoende capaciteit voor de implementatie van het plan van aanpak. Om dit risico te beheersen zal in Q2 2021 moeten worden gestart met de werving van een projectleider. Hiervoor is budget beschikbaar binnen de gelden voor de implementatie van de Omgevingswet.

d. Omgevingsvergunningen en Omgevingstafel

Planning

<table>
<tr><th></th><th>feb-21</th><th>mrt-21</th><th>apr-21</th><th>mei-21</th><th>jun-21</th><th>jul-21 t/m dec-21</th></tr>
<tr><td>Omgevingsvergunningen</td><td>Besluitvorming proces door ambtelijke stuurgroep</td><td colspan="5">Implementeren proces Omgevingsvergunning en inrichten nieuwe VTH applicatie gereed Q4</td></tr>
<tr><td>Omgevingstafel</td><td>Besluitvorming proces door ambtelijke stuurgroep</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Omgevingstafel</td><td colspan="2">Implementeren proces Omgevingstafel gereed Q1</td><td></td><td></td><td colspan="2">Evalueren en evt. bijstellen Omgevingstafel</td></tr>
</table>

Voortgang
Het proces Omgevingsvergunningen was op 1 januari 2021 ingericht conform de eisen van de Omgevingswet. Dit proces is samen met regionale ketenpartners opgesteld. Dit jaar, 2021, vindt optimalisatie van het proces plaats.

Door wisselingen van de wacht binnen de stuurgroep (nieuwe directeur fysiek domein en nieuwe teamleiders) is er voor gekozen om het proces Omgevingsvergunning en Omgevingstafel niet in december 2020 maar in februari 2021 door de ambtelijke stuurgroep te laten vaststellen. De stuurgroep heeft voorafgaand aan de vaststelling van deze processen de kans gehad om te ontdekken hoe de Omgevingstafel in Lelystad werkt.

<u>Applicatie</u>
De aanbesteding van de VTH-applicatie loopt. De planning is om een basisinrichting, inclusief koppelingen, klaar te hebben op 1 juli 2021. We kunnen deze dan in Q2 en Q3 testen, aanpassen en klaarmaken voor livegang op 1 januari 2022.

<u>Opleidingen</u>

Er is een opleidingsplan gemaakt om medewerkers voor te bereiden op het werken onder de Omgevingswet. Er zijn nu gesprekken met opleiders gevoerd en de offertes verwachten wij eind februari. Bedoeling is om een arrangement samen te stellen voor team WB en het traject te laten starten in het voorjaar 2021.

Advisering welstand en erfgoed
Er zijn gesprekken gestart met de huidige erfgoedcommissie en welstandscommissie. Doel is om een verregaande samenwerking te onderzoeken, waarbij er 1 gemeentelijke adviescommissie wordt ingesteld om zowel over welstand als erfgoed te adviseren. Dit zal worden vastgelegd in de verordening op de gemeentelijke adviescommissie. Dit voorstel zal in een bundel met andere raadsbesluiten worden aangeboden in Q3 2021.

Risico's
Afhandelingstermijn
In de Omgevingswet staat dat vanaf 1 januari 2022 een vergunningsaanvraag afgehandeld moet kunnen worden. Deze wettelijke eis geldt voor alle aanvragen, ook voor de ingewikkelde aanvragen.

De kans dat deze termijn niet gehaald wordt, is gering omdat deze termijn nu ook al gerealiseerd wordt. Ondersteunende maatregelen voor het halen van de wettelijke termijn, zoals het inrichten van een workflow systeem, het oprichten van en het oefenen met een Omgevingstafel, het meenemen van uitvoerders in het nieuwe proces en het oefenen met het nieuwe werkproces, spelen een belangrijke rol bij de voorbereidingen voor de implementatie van het nieuwe werkproces.

Financieel
In de kadernota staat een voorstel voor de financiering van deze applicatie. Hiervoor is onvoldoende budget beschikbaar.

e. Digitaal stelsel Omgevingswet (DSO)

Planning

<table>
<tr><th></th><th colspan="2">feb-21</th><th>mrt-21</th><th>apr-21</th><th>mei-21</th><th>jun-21</th><th>jul-21 t/m sep-21</th><th>okt-21 t/m dec-21</th></tr>
<tr><td>Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO)</td><td colspan="3">Implementatie plansoftware en regelbeheersoftware</td><td colspan="5">Voorbereiden inwerkingtreding: oefenen, juridisch inhoudelijk voorbereiden, procesafspraken maken, volledig gevuld DSO en werkende keten Q2 t/m Q4</td></tr>
<tr><td>Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO)</td><td colspan="3">Aanbesteding software vergunning, toezicht en handhaving</td><td colspan="3">Implementeren software vergunning, toezicht en handhaving, gereed Q2</td><td>Zelfstandig oefenen met casus en deels gevulde proefomgevingen, procesafspraken maken, finetunen Q3/Q4</td></tr>
</table>

Voortgang
- *Plansoftware – ter ondersteuning van publiceren van Omgevingsplan-wijzigingen en van Omgevingsvisie en Programma's in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (hierna DSO)*

De aanbesteding voor de plansoftware) is succesvol afgerond in december 2020 en de implementatie is nu in volle gang. Naar verwachting is de software in maart 2021 in gebruik genomen, zodat met de software kan worden geoefend.

- *Regelbeheersoftware – voor het maken van vragenbomen en het publiceren ervan in het DSO; met behulp van de vragenbomen kan een inwoner of ondernemer een vergunningcheck uitvoeren of een aanvraag of melding indienen.*

De software is samen met de plansoftware ingekocht en wordt nu geïmplementeerd. Naar verwachting is de software in maart 2021 in gebruik genomen, met de software kan worden geoefend.

- *VTH-software – voor het ontvangen en behandelen van aanvragen en meldingen*

De informatie hierover staat bij ad d. Omgevingsvergunning en Omgevingstafel.

Risico's
De Rijksoverheid is nog steeds bezig met de ontwikkeling van onderdelen van het Digitale Stelsel Omgevingswet. Dit betreft met name de DSO-aansluiting van de Plansoftware (de Regelbeheer- en VTH-software kunnen al geruime tijd aangesloten worden). Met de Plansoftware kan in maart 2021 gestart worden met oefenen, maar de DSO-aansluiting voor de publicatie van besluiten kunnen we pas testen als het DSO gereed is.

De software voor Vergunning, Toezicht en Handhaving wordt naar verwachting in juli 2021 opgeleverd, waarna nog een periode volgt van aanpassingen in de inrichting. Vanaf dat moment kunnen we ook oefenen. In de maanden tot 1/1/2022 moeten ook nadere afspraken gemaakt worden over de samenwerking in de software met interne en externe partijen, waaronder de Omgevingsdienst en Veiligheidsregio.

Leveranciers hebben het druk, zodat aanbesteding en implementatie risicovol zijn (geen inschrijving, weinig capaciteit, uitloop in de planning, e.d.). Indien er enige uitloop is, dan kan de tijd om te implementeren krap worden. Maar hier bereiden we ons op voor door de mogelijkheid voor het overgaan op alternatieven in te plannen.
Ten aanzien van de Regelbeheersoftware zijn er geen grote risico's.

f. Omgevingsvisie

Planning

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21
Omgevingsvisie	Besluitvorming college Q1		Besluitvorming raad/communicatie Q2		

Voortgang
De omgevingsvisie is in het najaar als ontwerp gereed gekomen. U bent in oktober daarvan in kennis gesteld. Aansluitend heeft de ontwerp-omgevingsvisie voor 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn 10 zienswijzen ingediend. Sommige zienswijzen geven aanleiding om de omgevingsvisie op kleine onderdelen aan te vullen.
Een van de wijzigingen betreft ook een toevoeging in de inleiding over het genomen amendement van 40.000 woningen. In november 2020 heeft u een amendement aangenomen dat uitgaat van een ambitie om op termijn als stad te groeien met 40.000 extra woningen. Deze ambitie was ten tijde van het proces van deze omgevingsvisie door u niet eerder uitgesproken. De omgevingsvisie biedt de basis (de ruimtelijke principes, de opgaves en ambities, en de strategie voor de vier prioritaire gebieden) waarmee de opgaven van Lelystad (waaronder Lelystad Next Level) met de ambitie Hoofdstad van de Nieuwe Natuur verder wordt uitgewerkt. De ambitie Hoofdstad van de Nieuwe Natuur en de door u uitgesproken ambitie om op termijn 40.000 extra woningen te bouwen wordt op integrale wijze verder onderzocht en uitgewerkt. Wanneer u, na integraal onderzoek over de toekomst van de stad op visieniveau voor de fysieke leefomgeving nieuwe besluiten neemt, zal de omgevingsvisie daarop worden aangevuld.
De omgevingsvisie vormt een goede basis voor het maken van een omgevingsplan en de verdere implementatie van de nieuwe Omgevingswet.

In maart wordt door het college aan u voorgesteld de omgevingsvisie Lelystad 2040 vast te stellen. De omgevingsvisie is het richtinggevend kader waarin de ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving tot 2040 in samenhang zijn beschreven.

Vervolg naar een omgevingsvisie 2.0
De Startnota 'Op weg naar de Omgevingswet; leren door te doen' gaat uit van stap voor stap werken aan integraal beleid voor de fysieke leefomgeving, zowel voor de omgevingsvisie als voor het omgevingsplan. Het afronden van deze eerste versie van de omgevingsvisie is een belangrijke stap.

Inmiddels weten we dat er voorwaarden zijn vanuit de Omgevingswet waaraan deze eerste versie nog niet voldoet. Daarnaast is voor grootschalige nieuwe gebiedsontwikkelingen als volgende stap een integrale afweging van keuzes noodzakelijk. In het komende proces zal daarvoor een uitwerking van de ambitie Hoofdstad van de Nieuwe Natuur nodig zijn, om te bepalen hoe we ruimte kunnen geven aan de verstedelijkingsopgaven van Lelystad. Deze uitwerking wordt aan de hand van het ruimtelijk principe ‘Stad en Landschap verweven’ uitgewerkt tot een verstedelijkingskader.

Grootschalige ontwikkelingen kunnen grote impact hebben op de leefomgeving. Daarom is het verplicht een integrale MER op te stellen bij een kaderstellende visie. Dit wordt ook wel een OER genoemd (wat staat voor een omgevingseffectrapportage). Een dergelijk o.e.r.-proces (het proces schrijf je met kleine letters) zal inzicht geven in een integrale afweging van keuzes op gebiedsniveau. In deze stap wordt de omgevingsvisie ook conform de Omgevingswet digitaal opgebouwd zodanig dat vanuit de plankaart gebiedsspecifieke informatie gemakkelijk raadpleegbaar is.

De omgevingsvisie 1.0 wordt hierbij als basis genomen. De deelproducten (verstedelijkingskader, OER, gebiedsuitwerkingen) vormen samen een omgevingsvisie 2.0, Over de aanpak van dit vervolgproces wordt u geïnformeerd.

Uiterlijk 3 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet, dus vóór 31 december 2024, dient een omgevingsvisie 2.0 te worden vastgesteld die voldoet aan de vereisten van de Omgevingswet. In de bijlage ‘Naar een omgevingsvisie 2.0’ is hier iets meer uitleg aan gegeven.

Risico’s
Dit proces verloopt conform planning. De gemeente heeft tot 31 december 2024 de tijd om de Omgevingsvisie vast te stellen. Toch kan vertraging van de besluitvorming omtrent de omgevingsvisie 1.0 risico’s opleveren voor het op te stellen omgevingsplan. De Omgevingsvisie 1.0 is de kapstok voor het op te stellen Omgevingsplan. Zonder Omgevingsvisie is het vrijwel onmogelijk om een Omgevingsplan op te stellen.

g. Vergunning, Toezicht en Handhaving

Planning

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21 t/m dec-21
Toezicht en handhaving incl Wkb					

Voortgang
Voor Toezicht en Handhaving zijn de veranderingen die de Omgevingswet met zich brengt meer uiterlijk dan inhoudelijk van aard. De reden hiervoor is dat op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet alle bestaande regels (incl. vergunningplichten etc.) van rechtswege zijn omgezet op Omgevingswetniveau, maar nog niet zijn gewijzigd. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten er keuzen gemaakt worden over bijvoorbeeld minder vergunningen waarbij aangegeven is wat de consequenties daarvan zijn.

Op dit moment wordt meegewerkt aan het opstellen van handhaafbare regels. Dit krijgt vorm door het opstellen van de Verordening Fysieke leefomgeving, het opnemen van handhaafbare regels in het omgevingsplan en het op goede wijze implementeren van de Bruidsschat.
Daarnaast wordt inzet gepleegd (via het Platform Flevoland) in informatiebijeenkomsten rond Toezicht en handhaving.

Risico’s

Toezicht en Handhaving vormt een essentiële schakel in het effectueren van beleid. Daarbij zal een brug geslagen moeten worden tussen Toezicht en Handhaving op straat, achter het bureau en de inbreng in beleid.

h. Communicatie

Planning

	feb-21 t/m jun-21	jul-21 t/m dec-21
Communicatie	Inventariseren en voorbereiden communicatie met inwoners en bedrijven	Communicatietraject inwoners en bedrijven

Voortgang
Naast actieve interne communicatie om medewerkers voor te bereiden op werken in de geest van de Omgevingswet wordt er tot de invoering van de Omgevingswet (en daarna) ingezet op goede informatievoorziening voor inwoners en ondernemers.
Op 1 januari moet de gemeente inwoners en bedrijven voorzien van correcte en begrijpelijke informatie over de Omgevingswet.
Voorafgaand aan de invoering van de wet worden inwoners en bedrijven geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen. Gemeenten hebben hierin taken, aanvullend aan een geplande campagne van het Rijk die vanaf Q3 van start gaat.
. Er worden in samenwerking met andere communicatieadviseurs voor de Omgevingswet ook tools ontwikkeld door aandeslagmetdeomgevingswet.nl en VNG die gebruikt kunnen worden door gemeenten en andere overheden. Denk daarbij aan animaties, voorbeeldteksten en infographics om meer informatie te geven over de doelen van de wet, maar ook over de afzonderlijke instrumenten en onderwerpen zoals een omgevingsvisie, het omgevingsplan, participatievereiste bij buitenplanse initiatieven en het DSO/ aanvragen doen in het vernieuwde Omgevingsloket.

Q1 en Q2 staan in het teken van het inventariseren en het voorbereiden van de zaken die straks gecommuniceerd moeten worden over de wet zelf, dus voorbereiden op aansluiten bij de landelijke campagne die start vanaf Q3 + de lokale webpagina's, formulieren, brieven e.d.

Daarnaast zal de Omgevingsvisie worden vastgesteld en zal daar externe communicatie voor nodig zijn. Met de provincie wordt een week van de Omgevingswet voorbereid waarin samenwerken met ketenpartners centraal staat. Ook daar levert Lelystad een bijdrage aan de inhoud en aan de communicatie.

In de afgelopen periode is er vooral externe communicatie geweest over de Omgevingsvisie. In de komende maanden verwachten we de Omgevingsvisie vast te stellen, in gesprek te gaan met bewoners in de Boswijk voor de Pilot Omgevingsplan en tot aan de inwerkingtreding vindt er nog veel besluitvorming plaats over onder andere de bruidsschat, participatie, participatieverplichting bij buitenplanse activiteiten e.d. Over de meeste besluiten zal moeten worden gecommuniceerd. Over de besluitvorming zelf, maar veel besluiten zullen ook vragen om nieuwe webteksten, brieven, e.d. zodat inwoners en ondernemers gemakkelijk de juiste informatie kunnen vinden.

Risico's
Uit de in de bijlage opgenomen planning blijkt dat veel acties en besluitvormingsprocessen gepland zijn voor de tweede helft van 2021. Als er besluiten genomen worden, zoals besluiten over Omgevingsplan, bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en participatie, dan brengt dat de nodige communicatie-activiteiten met zich mee.

Daarnaast is het zo dat ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, 1 januari 2022, communicatie nodig is. Op dag één van de inwerkingtreding is nog niet alles geregeld. Sommige zaken moeten herhaald worden, maar er zijn ook nog genoeg zaken die pas na 1 januari 2022 worden ontwikkeld. Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan de communicatie die nodig is in de periode dat de

Omgevingsplannen samen met inwoners en ondernemers worden gemaakt. Het is op dit moment nog onvoldoende inzichtelijk welke communicatievraag er in de jaren na inwerkingtreding op ons afkomt. Voor de communicatie m.b.t. de Omgevingswet is vanaf 2022 is geen structurele formatie beschikbaar. Het is de vraag of er vanaf 1 januari 2022 nog budget beschikbaar is voor de inhuur van een communicatie adviseur.

Bijlage B met planning vanaf februari 2021
In deze bijlage vind u de totale planning.

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Omgevingsvisie	Besluitvorming college Q1		Besluitvorming raad/Communicatie Q2								
Omgevingsplan			Afronden PvA en ter vaststelling aanbieden aan college Q2			Raadsbesluit uitgangspunten Omgevingsplan en raadsbesluit afwijken (verzwaard adviesrecht, verplichte participatie) en delegatie Omgevingsplan Q3/Q4					
Omgevingsplan	Vaststellen Verordening Fysieke Leefomgeving door college Q1		Vaststellen Verordening Fysieke Leefomgeving door raad Q2								
Pilot Omgevingsplan Boswijk			Met raad besproken keuzethema's in kader van Participatie voorleggen aan bewoners, gebruikers en belanghebbenden Q2						Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte naar college ivm vrijgeven Q4		
Pilot Omgevingsplan Boswijk			Nota van uitgangspunten ter vaststelling naar college en daarna ter kennisname naar raad Q2								

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Omgevingsvergunningen	Besluitvorming proces door ambtelijke stuurgroep		Implementeren proces Omgevingsvergunning gereed Q4								
Omgevingsvergunningen	Implementeren nieuw systeem Vergunning, toezicht en handhaving, gereed Q2										
Omgevingstafel	Besluitvorming proces door ambtelijke stuurgroep										
Omgevingstafel	Implementeren proces Omgevingstafel gereed Q1										
Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO)	Implementatie plansoftware en regelbeheersoftware		Oefenen, juridisch inhoudelik voorbereiden, procesafspraken maken								
Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO)	Aanbesteding software vergunning, toezicht en handhaving		Implementeren software vergunning, toezicht en handhaving			Zelfstandig oefenen met casus en deels gevulde proefomgevingen, procesafspraken maken, finetunen Q3/Q4					
Toezicht en handhaving incl Wkb											

	feb-21	mrt-21	apr-21	mei-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Participatie	Toetsen concept Participatievisie door raad Q4		Vaststellen Participatievisie door raad Q2			Aanwijzen gevallen verplichte participatie/vaststellen Participatieverordening door raad Q3					
Verordeningen						Instellen gemeentelijke adviescommissie Q3					
Communicatie	Inventariseren en voorbereiden communicatie met inwoners en bedrijven					Communicatietraject inwoners en bedrijven					